

Landstingsdirektörens stab
Utvecklingsenheten
Blekinge Kompetenscenter
Danilo Garcia

2015-04-28

Ärendenummer: 2017/00594
Dokumentnummer: 2017/00594-2

Till

Landstingsstyrelsen

Förslag till reviderad inriktning för Vetenskapliga rådets forskningsanslag

Sammanfattning

Landstinget Blekinges forskningsmedel ska användas för att stimulera kliniskt forskningsarbete kopplat till insatser beslutade i Landstingsplanen med tydlig anknytning till landstingets verksamheter.

Landstingsstyrelsen har tidigare beslutat att prioritera forskning inom följande områden: Kvinnors hälsa, åldrandets sjukdomar, mötet med personer med långvariga och bestående funktionshinder och deras anhöriga, de hälsofrämjande insatsernas effekter. Andra diagnosområden och prioriterade områden kan också stödjas till exempel övrigt folkhälsoarbete. Vetenskapliga rådet har beviljat medel inom dessa områden och Blekinge kompetenscentrums forskning och utvecklingsarbete har inriktats mot dessa områden.

Hälsoutvecklingen i Sverige är positiv och visar att allt fler lever längre. Samtidigt ökar gapet mellan de som har den bästa hälsan och de som har den sämsta hälsan. Utvärderingar visar på att hälsa och vård är ojämnt fördelad både geografiskt och mellan olika grupper. Patientlagen från 2015 ställer krav på anpassad information och möjlighet till ökad delaktighet/medverkan för patienten och landstinget ska därför arbeta med personcentrerad vård. För att följa utvecklingen inom dessa områden behövs revidering av nuvarande inriktning. Den nya inriktningen föreslås omfatta följande områden:

- Jämlik hälsa
- Åldrandets hälsa och ohälsa
- Hälsofrämjande insatser för att öka individens hälsa och förbättra folkhälsan
- Personcentrerad vård

Bakgrund och ärendebeskrivning

Vetenskapliga rådet har som uppgift att fördela landstingets avsatta forskningsmedel till den som är tillsvidareanställd inom landstinget Blekinge eller verksamheter inom Hälsoval Blekinge och har lägst en magisterexamen/motsvarande. Ansökningarna ska ha tydlig forskningsinriktning, det vill säga att söka ny kunskap med hjälp av vetenskapliga metoder.

Hälsoutvecklingen i Sverige är positiv och visar att allt fler lever längre, fler personer överlever svårare sjukdomar och andelen patienter med kroniska sjukdomar ökar också med stigande åldrar.

Samtidigt ökar gapet mellan de som har den bästa hälsan och de som har den sämsta hälsan. Utvecklingen av hälsa och vård visar på att vården är ojämlikt fördelad både geografiskt och mellan olika grupper

Landstingsplanen har ett starkt sitt fokus på hälsofrämjande insatser och har också tillsammans med länets kommuner och Region Blekinge tagit fram en länsgemensam folkhälsopolicy för Blekinge

Landstinget Blekinge har i sin utvecklingsstrategi beslutat att arbeta med personcentrerad vård. Personcentrerade insatser fokuserar på hela individen och ser individen och dess närstående som medverkande i arbetet med både egen hälsa och tillfrisknande. Att arbeta personcentrerat innebär också att samtidigt arbeta med fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.

Ett sätt att följa effekterna av beslut och satsningar är att med hjälp av Vetenskapliga rådets medel vetenskapligt utvärdera delar av dessa satsningar. Inriktningen på vad Vetenskapliga rådets medel ska användas till behöver då revideras

Följande område föreslås vara prioriterade vid fördelning Vetenskapliga rådets forskningsanslag

- Jämlik hälsa

Motivering: Gapet mellan de grupper som har den bästa hälsan och de som har den sämsta hälsan har ökat under de senaste årtiondena. Tidigare inriktning mot kvinnors hälsa och möte med personer med långvariga och bestående funktionshinder och deras anhöriga ingår i detta område.

- Åldrandets hälsa och ohälsa

Motivering: Medellivslängden ökar och allt fler lever längre. Vi behöver forskning kring hur vi kan främja en hälsosam ålderdom.

- Hälsofrämjande insatser för att öka individens hälsa och förbättra folkhälsan

Motivering: Att främja hälsa innebär bland annat att definiera vad som motiverar individer till goda levnadsvanor med .och med ett fokus på barn och ungdomars fysiska, psykiska och sociala hälsa.

- Personcentrerad vård

Motivering: Landstinget Blekinges verksamheter behöver öka kunskapen om hur man kan stödja implementering och uppföljning av personcentrerad vård.

Bedömning

Förslaget till revidera inriktning innebär att de prioriterade områden går i linje med nuvarande Landstingsplan och också med tagna politiska beslut. Framtidens sjuk- och hälsovård med jämlik vård och där personcentrerad vård ingår, länets folkhälsostrategi samt kommissionen för jämlik hälsa. För medarbetarna innebär förslaget en tydlig koppling mellan det arbete de förväntas bidra till och den forskningen som bedrivs på deras arbetsplatser. För befolkningen i Blekinge innebär det att landstinget främjar den vetenskapliga uppföljningen av insatser som ska bidra till jämlik hälsa.

Konsekvenser

Doktorander som har påbörjat sitt forskningsarbete inom tidigare prioriterade områden ska ges möjlighet att fullfölja dessa. Denna forskning är fortfarande aktuell och Vetenskapliga rådet behöver därför under övergångsperiod bevilja medel också enligt de tidigare kriterierna. Den föreslagna revideringen av riktlinjer kommer därför att succesivt fasa in.

Ett sätt att få snabbare genomslag av de prioriterade forskningsområdena är att under fyra år öka anslaget till Vetenskapliga rådet

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att Vetenskapliga rådets forskningsmedel ska stimulera forskningsarbete inom områdena. jämlik hälsa, åldrandets hälsa och ohälsa, hälsofrämjande insatser för att öka individens hälsa och förbättra folkhälsan, personcentrerad vård.

Karlskrona enligt ovan

	
---	--

Peter Lilja
Landstingsdirektör

Gunilla Skoog
Utvecklingsdirektör